

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ТРЖИШТУ КАПИТАЛА

Члан 1.

У Закону о тржишту капитала („Службени гласник РС”, број 31/11), у члану 2. тачка 38) подтачка (3) мења се и гласи:

„(3) стране државе, државни органи, централне банке, међународне и наднационалне институције, као што су Међународни монетарни фонд, Међународна банка за обнову и развој, Међународна финансијска корпорација, као и остале чланице Групаације Светске банке, Европска централна банка, Европска инвестициона банка, Европска банка за обнову и развој и остале сличне међународне организације;”.

Члан 2.

У члану 5. после става 4. додаје се нови став 5, који гласи:

„Издаваоци из члана 2. тачка 38) подтачка (3) овог закона који издају дужничке хартије од вредности не сматрају се јавним друштвом у смислу овог закона.”.

Досадашњи став 5. постаје став 6.

Члан 3.

У члану 19. после става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

„Када је издавалац лице из члана 2. тачка 38) подтачка (3) овог закона одговорност за садржај проспекта и скраћеног проспекта одређена је у складу са уговором о оснивању или другим одговарајућим актом тог издаваоца.”.

Досадашњи ст. 2 - 5. постају ст. 3 - 6.

Члан 4.

У члану 24. став 3. после речи: „на исте” додају се запета и речи: „осим у случају када је издавалац лице из члана 2. тачка 38) подтачка (3) овог закона”.

Члан 5.

У члану 39. став 1. речи: „може да достави” замењују се речју: „доставља”.

У ставу 4. речи: „члана 8.” замењују се речима: „члана 9.”.

Став 7. мења се и гласи:

„Издаваоци из члана 2. тачка 38) подтачка (3) овог закона могу вршити понуду хартија од вредности у Републици и укључивати их на регулисано тржиште, односно МТП у Републици без испуњавања услова из става 2. овог члана, а у складу са прописом о садржини и форми захтева и документације за хартије од вредности ових издавалаца, који доноси Комисија.”.

Члан 6.

У члану 73. став 4. број: „82” замењује се бројем: „83”, а реч: „одобрили” замењује се речима: „добили одобрење за”.

После става 4. додаје се нови став 5, који гласи:

„Члан 83. овог закона не примењује се на издаваоце из члана 2. тачка 38) подтачка (3) овог закона.”.

Досадашњи став 5. постаје став 6.

Члан 7.

Комисија за хартије од вредности и организатор тржишта у смислу Закона о тржишту капитала („Службени гласник РС”, број 31/11), дужни су да ускладе своја акта са овим законом у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 8.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона је садржан у одредбама члана 97. тач. 6. и 7. Устава Републике Србије, према којима Република Србија уређује и обезбеђује, поред осталог, јединствено тржиште, правни положај привредних субјеката, систем обављања појединих привредних и других делатности, банкарски и девизни систем, својинске и облигационе односе и заштиту свих облика својине.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Закон о тржишту капитала („Службени гласник РС”, број 31/11 - у даљем тексту: Закон) ступио је на снагу 17. маја 2011. године, а почео са применом 17. новембра 2011. године.

У протеклом периоду тржишни учесници су се упознали са одредбама Закона и ускладили своје пословање са новим законским решењима. Пошто је Закон у великој мери усклађен са директивама ЕУ из ове области, јавиле су се многе недоумице у пракси око примене нових законских решења, с обзиром да су одређени појмови и институти по први пут уведени на наше финансијско тржиште.

У правном систему Републике Србије област тржишта капитала регулисана је сетом закона, као што су Закон о облигационим односима, Закон о привредним друштвима, Закон о тржишту капитала, Закон о инвестиционим фондовима, Закон о преузимању акционарских друштава, Закон о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима и други. Одредбе наведених закона су у неким областима примене међусобно неусаглашене, а првенствено имајући у виду ступање на снагу важећег Закона о привредним друштвима и измене одредаба које се тичу правне форме друштва и органа друштва. Стога, постоји потреба да се ускладе поједини појмови наведених закона.

Решењем Министарства финансија и привреде Број: 119-01-64/2013-16 од 11. марта 2013. године образована је Радна група за измену прописа у вези са хартијама од вредности (у даљем тексту: Радна група), са задатком стварања једнообразног правног оквира из ове области.

У раду Радне групе активно учешће узело је 26 институција и представника приватног сектора, и то Министарство финансија, Министарство привреде, Министарство правде, Министарство државне управе и локалне самоуправе, Министарство пољопривреде и заштите животне средине, Народна банка Србије, Комисија за хартије од вредности, Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности, Београдска берза, Агенција за привредне регистре, Агенција за осигурање депозита, Агенција за приватизацију, Удружење банака, многобројни учесници на тржишту, страни консултанци и међународне институције.

Од тренутка оснивања, Радна група је у периоду од марта до новембра 2013. године одржала четири састанка. Учесницу у раду Радне групе доставили су примедбе и сугестије које се тичу хартија од вредности и тржишта капитала. Циљ ове свеобухватне упоредне анализе имао је за резултат дефинисање сврсисходних предлога измена и допуна свих закона из ове области, који би морали да се измене и допуне истовремено са појединим одредбама Закона о привредним друштвима.

При томе, као један од предлога учесника ове радне групе предложене су и измене појединих одредаба Закона, која се односе на процедуру издавања дужничких хартија од вредности међународних финансијских институција. Тако

је и настао овај нацрт закона о изменама и допунама Закона о тржишту капитала, као резултат сагледавања постојећих проблема и исказаних потреба Европске банке за обнову и развој и Међународне финансијске корпорације за уређењем ове области на начин примеренији пословању страних финансијских институција.

Како је ради постизања циљева Радне групе неопходно изменити читав сет закона, међу којима је и Закон о привредним друштвима, што чини овај посао веома комплексним и дуготрајним, Министарство финансија овом приликом приступа неопходној, релативно једноставној и краткој измени, само одредаба Закона, како би се што пре омогућило издавање дужничких хартија међународним финансијским институцијама.

Наиме, један од проблема недовољно развијеног тржишта капитала у Републици Србији је и хроничан недостатак квалитетног тржишног материјала, односно финансијских инструмената у које би инвеститори могли да улажу. Предложеним изменама омогућило би се издавање дужничких хартија од вредности високог квалитета, што би допринело атрактивности домаћег тржишта капитала како за домаће инвеститоре тако и за стране портфолио инвеститоре.

Укључивање дужничких хартија од вредности реномираних издавалаца на плитком и неликвидном домаћем тржишту, допринело би расту укупног промета финансијским инструментима, скренуло пажњу страних и домаћих професионалних инвеститора на наше тржиште, као и помогло формирању криве приноса на дугорочне хартије од вредности у Републици Србији. При томе, наведени предлози измена не захтевају суштинске промене у законским решењима, већ се ради о предлозима за поједностављење процедуре издавања дужничких хартија од вредности за наведене институције.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. допуњавају се и прецизирају одредбе члана 2. тачка 38) подтачка (3) Закона које се односе на посебне врсте издавалаца. Тако се прецизира да се поред досадашњих издавалаца наведене тачке, а који су стране државе, државни органи, централне банке, међународне и наднационалне институције, као што су Међународни монетарни фонд, Европска централна банка и Европска инвестициона банка и остале сличне међународне организације, додају и Европска банка за обнову и развој, Међународна финансијска корпорација и остале чланице Групације Светске банке.

Чланом 2. додаје се нови став 5. у члану 5. Закона којим се прецизира да се горе наведени издаваоци из члана 2. тачка 38) подтачка (3) овог закона који су издали дужничке хартије од вредности не сматрају јавним друштвом у смислу овог закона, а како би се поступак издавања хартија од вредности у Републици Србији када су издаваоци наведене реномиране институције ускладио са специфичним организационим устројством ових институција.

Чланом 3. додаје се нови став 2. у члану 19. Закона, који прописује да је, у случају када је издавалац лице из члана 2. тачка 38) подтачка (3) овог закона, одговорност за садржај проспекта и скраћеног проспекта одређена у складу са уговором о оснивању или другим одговарајућим актом тог издаваоца, из разлога специфичног облика организовања оваквих институција.

Чланом 4. допуњује се члан 24. Закона и прописује се изузетак за горе наведене издаваоце у смислу да информације у проспекту које се односе на финансијске извештаје могу да се укључују у проспект упућивањем на исте. Наиме, како је за предметне издаваоце отежавајућа околност превођење и уподобљавање финансијских извештаја са прописаним ставкама у проспекту за

издавање хартија од вредности јавном понудом, изменама се омогућава да се подаци у проспекту у делу који се односи на финансијске извештаје могу укључити у проспекат упућивањем на њихов годишњи извештај који је израђен на енглеском језику. При томе остаје обавеза за ове издаваоце да скраћени проспекат израде на српском језику и да он не може да упућује на друге документе, а ради транспарентности и једнаког третмана заинтересованих инвеститора.

Чланом 5. врши се прецизирање става 1. члан 39. Закона, заменом речи: „може да достави” речју „доставља”, а ради јаснијег и недвосмисленог дефинисања обавеза страног издаваоца. У ставу 4. овог члана број 8 замењује се бројем 9, чиме се исправља техничка грешка у смислу позивања на погрешан члан Закона. Такође, у ставу 7. уместо набрајања појединих субјеката на које се односи одредба, извршено је упућивање на члан 2. тачка 38) подтачка (3) Закона и коригована је техничке грешка погрешног позивања, у смислу да се упућује на став 2. истог члана, уместо досадашњег погрешног упућивања на став 1.

Чланом 6. врши се правно-техничка редакција у члану 73. став 4. Закона, заменом броја: „82” бројем: „83”, тако да се и члан 83. Закона који говори о састављању списка лица која поседују инсајдерске информације обухвати у чланове закона који се не примењују на издаваоце који нису јавна друштва и који нису затражили или добили одобрење за укључење својих финансијских инструмената у трговање на регулисано тржиште, односно МТП у Републици Србији. Такође, додаје се нови став који ослобађа издаваоце из члана 2. тачка 38) подтачка (3) овог закона од састављања списка лица која поседују инсајдерске информације према члану 83. Закона, а ради посебног начина организовања ових међународних институција.

Члан 7. прописује да су Комисија за хартије од вредности и организатор тржишта у смислу Закона о тржишту капитала („Службени гласник РС”, број 31/11), дужни да ускладе своја акта са овим законом у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Чланом 8. одређено је да овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити средства у буџету Републике Србије.

V. ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ЗАКОНА О ТРЖИШТУ КАПИТАЛА КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ И ДОПУЊУЈУ

Појмови

Члан 2.

Поједини појмови, у смислу овога закона, имају следећа значења:

- 1) финансијски инструменти су:
 - (1) преносиве хартије од вредности;
 - (2) инструменти тржишта новца;
 - (3) јединице институција колективног инвестирања;
 - (4) опције, фјучерси, свопови, каматни форварди и остали изведени финансијски инструменти који се односе на хартије од вредности, валуте, каматне стопе, принос, као и други изведени финансијски инструменти, финансијски индекси или финансијске мере које је могуће намирити физички или у новцу;

(5) опције, фјучерси, свопови, каматни форварди и остали изведени финансијски инструменти који се односе на робу и који:

- морају бити намирени у новцу,
- могу бити намирени у новцу по избору једне од уговорних страна, а из разлога који нису у вези са неизвршењем обавеза или раскидом уговора;

(6) опције, фјучерси, свопови и остали изведени финансијски инструменти који се односе на робу и могу намирити физички, под условом да се њима тргује на регулисаном тржишту, односно МТП;

(7) опције, фјучерси, свопови, форварди и остали изведени финансијски инструменти који се односе на робу и могу намирити физички, а нису обухваћени подтачком (6) ове тачке и:

- немају комерцијалну намену,
- имају карактеристике изведених финансијских инструмената, имајући у виду, између осталог, да ли се клиринг и салдирање врше у признатим клириншким кућама или да ли подлежу редовним позивима за доплату;

(8) изведени финансијски инструменти за пренос кредитног ризика;

(9) финансијски уговори за разлике;

(10) опције, фјучерси, свопови, каматни форварди и други изведени финансијски инструменти који се односе на климатске варијабле, трошкове превоза, стопе инфлације, квоте емитовања или друге службене, економске и статистичке податке, а који се намирују у новцу или се могу намирити у новцу по избору једне од уговорних страна из разлога који нису у вези са неизвршењем обавеза или раскидом уговора, као и други изведени финансијски инструменти који се односе на имовину, права, обавезе, индексе и мере који нису наведени у овој тачки, а који имају одлике других изведених финансијских инструмената, имајући у виду, између осталог, да ли се њима тргује на регулисаном тржишту или МТП, да ли се клиринг и салдирање врше у признатим клириншким кућама и да ли подлежу редовним позивима за доплату;

2) преносиве хартије од вредности су све врсте хартија од вредности којима се може трговати на тржишту капитала, изузев инструмената плаћања. Преносиве хартије од вредности укључују нарочито:

(1) акције друштва или друге хартије од вредности еквивалентне акцијама друштва, а представљају учешће у капиталу или у правима гласа тог правног лица, као и депозитне потврде које се односе на акције;

(2) обвезнице и друге облике секјуритизованог дуга, укључујући и депозитне потврде које се односе на наведене хартије;

(3) другу хартију од вредности која даје право на стицање и продају такве преносиве хартије од вредности или на основу које се може обављати плаћање у новцу, а чији се износ утврђује на основу преносиве хартије од вредности, валуте, каматне стопе, приноса, робе, индекса или других одредивих вредности;

3) инструменти тржишта новца су финансијски инструменти којима се обично тргује на тржишту новца, као што су трезорски, благајнички и комерцијални записи и сертификати о депозиту, изузев инструмената плаћања;

4) инвестиционо друштво је лице у чије редовне активности или пословање спада пружање једне или више инвестиционих услуга трећим лицима, односно професионално обављање једне или више инвестиционих активности;

5) брокерско - дилерско друштво је инвестиционо друштво у чије редовне активности или пословање спада пружање једне или више инвестиционих услуга трећим лицима, односно професионално обављање једне или више инвестиционих активности;

6) овлашћена банка је инвестиционо друштво које је организациона јединица кредитне институције у чије редовне активности или пословање спада

пружање једне или више инвестиционих услуга трећим лицима, односно професионално обављање једне или више инвестиционих активности у вези са једним или више финансијских инструмената;

7) кредитна институција је лице које обавља послове у складу са одредбама закона којим се уређују банке, односно кредитне институције;

8) инвестиционе услуге и активности које се односе на све финансијске инструменте су:

(1) пријем и пренос налога који се односе на продају и куповину финансијских инструмената;

(2) извршење налога за рачун клијента;

(3) трговање за сопствени рачун;

(4) управљање портфолиом;

(5) инвестиционо саветовање;

(6) услуге покровитељства у вези са понудом и продајом финансијских инструмената уз обавезу откупа;

(7) услуге у вези са понудом и продајом финансијских инструмената без обавезе откупа;

(8) управљање мултилатералним трговачким платформама;

9) додатне услуге су:

(1) чување и администрирање финансијских инструмената за рачун клијената, укључујући чување инструмената и са тим повезане услуге, као што је администрирање новчаним средствима и колатералом;

(2) одобравање кредита или зајмова инвеститорима како би могли да изврше трансакције једним или више финансијских инструмената када је друштво зајмодавац укључено у трансакцију;

(3) савети друштвима у вези са структуром капитала, пословном стратегијом, спајањем и куповином друштава и сличним питањима;

(4) услуге девизног пословања у вези са пружањем инвестиционих услуга;

(5) истраживање и финансијска анализа у области инвестирања или други облици општих препорука у вези са трансакцијама финансијским инструментима;

(6) услуге у вези са покровитељством;

(7) инвестиционе услуге и активности, као и допунске услуге које се односе на основ изведеног финансијског инструмента из тачке 1) подтач. (5), (6), (7) и (10) овог члана, а у вези са пружањем инвестиционих услуга и активности, као и допунских услуга;

10) инвестициони савет је пружање личне препоруке клијенту, било на захтев клијента или на иницијативу инвестиционог друштва у погледу једне или више трансакција финансијским инструментима;

11) инвестициона препорука је истраживање или друга информација намењена јавности у смислу поглавља VI. овог закона којом се изричито или прећутно препоручује или предлаже стратегија улагања у вези са једним или више финансијских инструмената, односно издавалаца;

12) трговање за сопствени рачун, односно дилерски посао је трговање коришћењем сопствене имовине, односно у своје име и за свој рачун, а чији је резултат закључење трансакција с једним или више финансијских инструмената;

13) маркет мејкер је инвестиционо друштво које је стално присутно на финансијским тржиштима и тргује за сопствени рачун куповином и продајом финансијских инструмената користећи сопствену имовину по ценама које само одреди;

14) покровитељ је инвестиционо друштво које врши услуге покровитељства у вези са понудом и продајом финансијских инструмената уз обавезу откупа;

15) агент је инвестиционо друштво које врши услуге у вези са понудом и продајом финансијских инструмената без обавезе откупа;

16) управљање портфолиом је управљање појединачним портфолијима на основу одобрења из посебног уговора закљученог са клијентом, а портфолији се односе на један или више финансијских инструмената;

17) клијент је правно или физичко лице коме инвестиционо друштво пружа инвестициону, односно додатну услугу;

18) професионални клијент је клијент који поседује довољно искуства, знања и стручности за самостално доношење одлука о улагањима и правилној процени ризика у вези са улагањима и који испуњава услове прописане овим законом;

19) организатор тржишта је лице које управља, односно обавља делатност у вези са функционисањем регулисаног тржишта, а организатор тржишта може бити и само регулисано тржиште;

20) регулисано тржиште је мултилатерални систем који организује, односно којим управља организатор тржишта и који омогућава и олакшава спајање интереса трећих лица за куповину и продају финансијских инструмената у складу са његовим обавезујућим правилима и на начин који доводи до закључења уговора у вези са финансијским инструментима укљученим у трговање по његовим правилима у систему, има дозволу и редовно послује у складу са овим законом;

21) мултилатерална трговачка платформа (МТП) је мултилатерални систем који организује, односно којом управља организатор тржишта или инвестиционо друштво и који омогућава и олакшава спајање интереса трећих лица за куповину и продају финансијских инструмената у складу са његовим обавезујућим правилима и на начин који доводи до закључења уговора, у складу са овим законом;

22) ОТЦ тржиште је секундарно тржиште за трговање финансијским инструментима које не мора да има организатора тржишта и чији систем трговања, подразумева преговарање између продавца и купца финансијских инструмената у циљу закључења трансакције;

23) извршење налога за рачун клијента подразумева активности у вези са закључењем уговора за куповину или продају једног или више финансијских инструмената за рачун клијента;

24) клиринг је поступак утврђивања међусобних обавеза купца и продавца финансијских инструмената у сврху размене финансијских инструмената и новца.

25) салдирање је реализација трансакције кроз завршни пренос финансијских инструмената и новца између купца и продавца;

26) друштво за управљање је друштво за управљање у смислу закона којим се уређују инвестициони фондови;

27) рејтинг агенција је овлашћено правно лице које даје мишљење о будућој способности издаваоца, односно дужника да благовремено и у потпуности измири своје финансијске обавезе, а на основу унапред утврђеног и јасно одређеног система рангирања;

28) квалификовано учешће је посредно или непосредно учешће у инвестиционом друштву, организатору тржишта и Централном регистру које представља најмање 10% учешћа у капиталу, праву гласа или које омогућава остваривање значајног утицаја на управљање тим правним лицем у коме се поседује учешће, а у складу са одредбама овог закона;

29) контрола представља однос у коме:

(1) матично друштво:

- има већину права гласа акционара или чланова у зависном друштву,

- има право да постави или разреши већину чланова управног или надзорног одбора зависног друштва, а у исто време је акционар или члан тог друштва,

- има право да врши доминантан утицај на зависно друштво у складу са уговором које је закључило са тим друштвом или одредбом из уговора о оснивању или оснивачким актом, када закон који се примењује на то зависно друштво дозвољава примену таквих уговора, односно његових одредаба;

(2) матично друштво је акционар или члан зависног друштва и:

- директно поставља већину чланова управног или надзорног одбора зависног друштва као резултат остваривања свог права гласа,

- само контролише већину права гласа акционара или чланова у зависном друштву на основу уговора са другим акционарима или члановима тог друштва;

(3) матично друштво има власничко учешће у зависном предузећу, и:

- фактички остварује доминантан утицај над тим друштвом,

- на јединственој основи управља матичним и зависним друштвом;

(4) матично друштво може другим средствима да управља или одређује правац управљања и политику зависног друштва;

30) блиска повезаност подразумева да су два или више физичких или правних лица повезана:

(1) учешћем, које означава поседовање, непосредно или посредно, најмање 20% права гласа или капитала неког друштва;

(2) контролом, која означава однос између матичног и зависног друштва у свим случајевима из тачке 29) овог става или сличан однос између физичког или правног лица и неког друштва, с тим да се свако зависно друштво зависног друштва такође сматра зависним друштвом матичног друштва, које се налази на челу свих поменутих друштава;

(3) трајно у једно исто лице путем односа контроле;

(4) као чланови породице;

31) чланови породице су:

(1) супружници, односно лица која живе у ванбрачној заједници;

(2) потомци и преци у правој линији неограничено;

(3) сродници до трећег степена сродства, у побочној линији, укључујући и сродство по тазбини;

(4) усвојилац и усвојеници и потомци усвојеника;

(5) старалац и штићеници и потомци штићеника;

32) законити ималац финансијског инструмента је лице на чије име гласи рачун хартија од вредности у Централном регистру, односно, у случају обављања послова из тачке 9) подтачка (1) овог члана, лице за чији рачун се финансијски инструмент води на рачуну хартија од вредности у Централном регистру;

33) акционар је физичко или правно лице које посредно или непосредно поседује:

(1) акције издаваоца у своје име и за свој рачун;

(2) акције издаваоца у своје име, а за рачун другог физичког или правног лица;

(3) депозитне потврде, при чему се лице које поседује те потврде сматра акционарем у односу на акције представљене тим депозитним потврдама;

34) посредни власник је лице које и када није законити ималац финансијског инструмента, а ужива предности власништва над тим финансијским инструментом у целости или делимично, укључујући могућност утицања на гласање, располагање финансијским инструментом или уживање економских предности власништва над тим финансијским инструментом;

35) власничке хартије од вредности су акције и друге преносиве хартије од вредности истоветне акцијама друštava које представљају учешће у капиталу, као и друге врсте преносивих хартија од вредности из којих произлазе права стицања поменутих хартија од вредности као последица њихове конверзије или уживања права које оне носе, под условом да другоспоменуте хартије од вредности издаје издавалац основних акција или лице које припада групи тог издаваоца;

36) дужничке хартије од вредности су обвезнице и други преносиви секјуритизовани инструменти дуга, изузимајући хартије од вредности које су еквиваленти акцијама друштava или које, уколико се конвертују или уколико се остварују права која из њих произилазе, дају право стицања акција или хартија од вредности еквивалентним акцијама;

37) јавна понуда хартија од вредности је свако обавештење дато у било ком облику и путем било ког средства, а које даје довољно података о условима понуде и о хартијама од вредности из понуде тако да се инвеститору омогући доношење одлуке о куповини или упису ових хартија од вредности, а јавном понудом се сматра и понуда и продаја хартија од вредности преко финансијских посредника, односно покровитеља и агента;

38) издавалац је домаће или страно правно лице које издаје или предлаже издавање хартија од вредности и других финансијских инструмената, а уколико се ради о депозитним потврдама, издаваоцем се сматра лице које издаје хартије од вредности које представљају те депозитне потврде. Издаваоци су и:

(1) Република, аутономне покрајине, јединице локалне самоуправе, правна лица корисници буџетских средстава и организације обавезног социјалног осигурања у Републици;

(2) Народна банка Србије;

~~(3) стране државе, државни органи, централне банке, међународне и наднационалне институције као што су Међународни монетарни фонд, Европска централна банка, Европска инвестициона банка и остале сличне међународне организације;~~

(3) СТРАНЕ ДРЖАВЕ, ДРЖАВНИ ОРГАНИ, ЦЕНТРАЛНЕ БАНКЕ, МЕЂУНАРОДНЕ И НАДНАЦИОНАЛНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ, КАО ШТО СУ МЕЂУНАРОДНИ МОНЕТАРНИ ФОНД, МЕЂУНАРОДНА БАНКА ЗА ОБНОВУ И РАЗВОЈ, МЕЂУНАРОДНА ФИНАНСИЈСКА КОРПОРАЦИЈА, КАО И ОСТАЛЕ ЧЛанице ГРУПАЦИЈЕ СВЕТСКЕ БАНКЕ, ЕВРОПСКА ЦЕНТРАЛНА БАНКА, ЕВРОПСКА ИНВЕСТИЦИОНА БАНКА, ЕВРОПСКА БАНКА ЗА ОБНОВУ И РАЗВОЈ И ОСТАЛЕ СЛИЧНЕ МЕЂУНАРОДНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ;

39) лице које упућује понуду (понуђач) је правно или физичко лице које упућује јавну понуду хартија од вредности или других финансијских инструмената;

40) основни проспект је проспект који садржи све значајне информације из одредаба чл. 15, 16, 17. и 18. овог закона, као и члана 33. о издаваоцу и хартијама од вредности за које ће се упутити јавна понуда или које ће бити укључене у трговање, а, уколико се издавалац тако одлучи, може садржати и коначне услове понуде;

41) понављајуће издавање хартија од вредности је издавање хартија од вредности у траншама или у најмање два издавања хартија од вредности исте врсте, односно класе у периоду од 12 месеци;

42) програм понуде је план који допушта понављајуће издавање дужничких хартија од вредности, укључујући и варанте у било којем облику, сличне врсте, односно класе, кроз одређени временски период;

43) јавно друштво је издавалац који испуњава бар један од следећих услова:

(1) успешно је извршио јавну понуду хартија од вредности у складу са проспектом чије је објављивање одобрила Комисија;

(2) чије су хартије од вредности укључене у трговање на регулисаном тржишту, односно МТП у Републици;

44) прописани подаци су сви подаци које јавно друштво, издавалац или лице које подноси захтев за укључивање хартија од вредности на регулисано тржиште, односно МТП у Републици мора јавно да обелодани у складу са овим законом, актима донесеним на основу овог закона и прописима о хартијама од вредности у Републици или на основу закона којим се уређују привредна друштва.

Када је у питању јавно друштво чије су акције укључене у трговање на тржиште ван Републике или чије ће хартије од вредности бити предмет јавне понуде, односно укључивања на регулисано тржиште ван Републике, прописани подаци подразумевају и све податке које је јавно друштво или издавалац дужан да јавно обелодани у складу са законима и прописима стране државе и тржишта те државе где су такве хартије од вредности укључене у трговање или ће бити предмет јавне понуде, односно укључивања у трговање;

45) електронска средства су средства електронске опреме за обраду (укључујући дигиталну компресију), чување и пренос података, користећи жичне, радио и оптичке технологије или друга електромагнетна средства;

46) инсајдерске информације су информације о тачно одређеним чињеницама, које нису јавно објављене, односе се директно или индиректно на једног или више издавалаца финансијских инструмената или на један или више финансијских инструмената, а које би, да су јавно објављене, вероватно имале значајан утицај на цену тих финансијских инструмената или на цену изведених финансијских инструмената;

47) манипулације на тржишту су трансакције и налози за трговање којима се дају или који ће вероватно пружити неистините или обмањујуће сигнале о понуди, тражњи или цени финансијских инструмената или којима лице, односно лица која делују заједнички одржавају цену једног или више финансијских инструмената на нереалном или вештачком нивоу, трансакције или налози за трговање у којима се употребљавају фиктивни поступци или сваки други облик обмане или преваре, као и ширење информација путем медија, укључујући и интернет, или другим путем којим се преносе, односно којим би се могле преносити неистините вести или вести које могу изазвати заблуду о финансијским инструментима, укључујући и ширење гласина и неистинитих вести и вести које доводе у заблуду, а од стране лица које је знало или је морало знати да су те информације неистините или да доводе у заблуду;

48) правне последице осуде су догађај или околност у вези са правним или физичким лицем које су у супротности са одредбама овог закона, другог закона и аката донетих на основу тих закона и које се односе на лице које подноси захтев за добијање дозволе или већ поседује дозволу, односно сагласност Комисије у складу са одредбама овог закона, а такво лице је или се на њега примењује:

(1) правноснажно осуђивано за кривична дела против радних односа, привреде, имовине, правосуђа, прања новца, финансирање тероризма, јавног реда, правног саобраћаја и службене дужности или за кривична дела утврђена овим законом;

(2) у последњих 10 година починило тежу повреду, односно понављање повреде закона којим се уређују хартије од вредности, преузимање акционарских друштава, инвестициони фондови, добровољни пензијски фондови, закона којим се уређује спречавање прања новца и финансирање тероризма, закона којим се регулише пословање банака, друштава за осигурање, аката Комисије, регулисаног тржишта, односно МТП или Централног регистра, а које се односе на или су за последицу имале:

- неистинито објављивање информација, односно објављивање информација које доводе у заблуду,
 - понашање супротно одредабама о злоупотребама на тржишту из поглавља VI. овог закона,
 - повреду обавезе чувања пословне тајне,
 - угрожавање интереса учесника на финансијском тржишту;
- (3) у последњих 10 година починило тежу повреду, односно понављање повреде прописа из подтачке (2) ове тачке, а која се односи или је за последицу имала:
- престанак обављања дужности члана управе, директора, запосленог или лиценцираног лица у Централном регистру, организатору тржишта, регулисаном тржишту или МТП, брокерско-дилерском друштву, овлашћеној банци, кредитној институцији, друштву за осигурање, друштву за управљање инвестиционим фондом, друштву за управљање добровољним пензијским фондом, кастоди банке,
 - повлачење сагласности за стицање квалификованог учешћа у капиталу таквих лица;
- (4) у последњих 10 година на лице је примењена санкција, односно мера према законима или подзаконским актима стране државе, а која представља сличну, односно упоредиву санкцију или меру из ове тачке;
- 49) члан управе је директор или члан одбора директора, извршног одбора, надзорног одбора или члан управног одбора.

Члан 5.

Одредбе овог закона не примењују се на Републику или Народну банку Србије, на трговање финансијским инструментима чији су издаваоци Република и Народна банка Србије, као ни на нестандартизоване изведене финансијске инструменте, осим уколико законом није друкчије одређено.

Одредбе поглавља III. овог закона које регулишу јавну понуду не примењују се на акције које се издају, продају или деле у складу са законом којим се уређује приватизација и законом којим се уређују права грађана на бесплатне акције и новчане накнаде у поступку приватизације.

Акције из става 2. овог члана могу бити укључене на регулисано тржиште, односно МТП без одобрења Комисије, уколико испуњавају друге услове из овог закона и услове за пријем на регулисано тржиште, односно МТП.

Издаваоци акција из става 2. овог члана сматрају се јавним друштвима уколико испуњавају услове за јавно друштво прописане одредбом члана 2. тачка 43) овог закона.

ИЗДАВАОЦИ ИЗ ЧЛАНА 2. ТАЧКА 38) ПОДТАЧКА (3) ОВОГ ЗАКОНА КОЈИ ИЗДАЈУ ДУЖНИЧКЕ ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ НЕ СМАТРАЈУ СЕ ЈАВНИМ ДРУШТВОМ У СМISЛУ ОВОГ ЗАКОНА.

На инвестиционе јединице отворених инвестиционих фондова не примењују се одредбе овог закона, осим уколико овим законом није друкчије одређено.

Одговорност за садржај проспекта

Члан 19.

Када проспект или скраћени проспект садрже погрешне, нетачне или податке који доводе у заблуду, односно изостављене су битне чињенице одговорност носе:

- 1) издавалац, директор и чланови управног одбора издаваоца, осим уколико члан управног одбора није гласао против одобрења јавне понуде;
- 2) лице које упућује понуду, а није издавалац (понуђач);
- 3) гарант у вези са издавањем хартија од вредности;

4) инвестиционо друштво које пружа услуге покровитеља или агента у вези са јавном понудом;

5) независни ревизори издаваоца, искључиво у вези са финансијским извештајима који су укључени у проспекат, а обухваћени су њиховим извештајем о ревизији;

6) друго лице које преузме одговорност за тачност и потпуност информација у делу проспекта за који је преузело одговорност, искључиво у вези са тим подацима.

КАДА ЈЕ ИЗДАВАЛАЦ ЛИЦЕ ИЗ ЧЛАНА 2. ТАЧКА 38) ПОДТАЧКА (3) ОВОГ ЗАКОНА ОДГОВОРНОСТ ЗА САДРЖАЈ ПРОСПЕКТА И СКРАЋЕНОГ ПРОСПЕКТА ОДРЕЂЕНА ЈЕ У СКЛАДУ СА УГОВОРНОМ О ОСНИВАЊУ ИЛИ ДРУГИМ ОДГОВАРАЈУЋИМ АКТОМ ТОГ ИЗДАВАОЦА.

Проспекат мора да садржи све информације о лицима која су одговорна за тачност и потпуност информација у проспекту. За физичко лице се наводи име и функција у правном лицу, а за правно лице се наводи назив и седиште.

Проспекат мора да садржи и изјаву сваког лица које је одговорно за тачност и потпуност информација у проспекту да су, према његовим сазнањима, информације у проспекту у складу са чињеницама, као и да нису изостављене чињенице које би могле да утичу на истинитост и потпуност проспекта.

Лице које је саставило скраћени проспекат сноси одговорност искључиво за штету насталу због тога што је скраћени проспекат погрешан, нетачан или доводи у заблуду када се чита заједно са другим деловима проспекта, осим ако лице није могло знати за значајно погрешне или обмањујуће информације у проспекту.

Комисија није одговорна за истинитост и целовитост података наведених у било ком делу одобреног проспекта, односно скраћеног проспекта за јавну понуду или укључење у трговање на регулисано тржиште, односно МТП.

Упућивање на документе

Члан 24.

Информације се могу приказати у проспекту упућивањем на један или више раније или истовремено објављених докумената, а те информације су последње познате издаваоцу.

У случају из става 1. овог члана проспекат обавезно садржи списак свих докумената у којима су садржане наведене информације, с јасном назнаком у ком делу појединог документа се налази конкретна информација.

Информације у проспекту које се односе на финансијске извештаје не могу се укључивати упућивањем на исте, ОСИМ У СЛУЧАЈУ КАДА ЈЕ ИЗДАВАЛАЦ ЛИЦЕ ИЗ ЧЛАНА 2. ТАЧКА 38) ПОДТАЧКА (3) ОВОГ ЗАКОНА.

Скраћени проспекат не може да упућује на друге документе.

Захтев за одобравање објављивања проспекта страних издавалаца

Члан 39.

Издавалац који има седиште ван Републике ~~може да достави ДОСТАВЉА~~ Комисији захтев за одобравање објављивања проспекта за јавну понуду или укључење својих хартија од вредности у трговање на регулисано тржиште, односно МТП у Републици.

Подносилац захтева доставља Комисији писану потврду од надлежног органа матичне земље да су хартије од вредности за које доставља захтев исте класе као и хартије које се нуде у матичној земљи издаваоца на основу одобреног проспекта, односно којима се тргује на регулисаном тржишту.

Комисији се преко овлашћеног инвестиционог друштва подноси захтев за одобрење јавне понуде хартија од вредности или укључење на регулисано тржиште, односно МТП и уз захтев се подноси проспект одобрен од стране надлежног органа државе издаваоца са одговарајућом документацијом, у оригиналу и овереном преводу.

Уз захтев из става 1. овог члана доставља се одобрење Народне банке Србије, у складу са одредбама члана ~~8.~~ ЧЛАНА 9. овог закона.

Када су предмет захтева за одобрење депозитне потврде које се издају или укључују у трговање на регулисано тржиште, односно МТП, Комисији се доставља примерак уговора између страног издаваоца и кредитне институције овлашћене да послује у Републици која ће издати депозитне потврде, као и доказ да хартије од вредности представљене тим депозитним потврдама испуњавају услове из става 2. овог члана.

Комисија одобрава објављивање проспекта који је сачињен у складу са прописима матичне земље издаваоца и овог закона, као и под условом да обавезе обелодањивања одговарају обавезама прописаним одредбама овог закона и актима Комисије.

~~Стране државе, државни органи, централне банке, међународне и наднационалне институције као што су Међународни монетарни фонд, Европска централна банка, Европска инвестициона банка и остале сличне међународне организације могу вршити понуду хартија од вредности у Републици и укључивати их на регулисано тржиште, односно МТП у Републици без испуњавања услова из става 1. овог члана, а у складу са прописом Комисија о садржини и форми захтева и документације за хартије од вредности ових издавалаца.~~

ИЗДАВАОЦИ ИЗ ЧЛАНА 2. ТАЧКА 38) ПОДТАЧКА (3) ОВОГ ЗАКОНА МОГУ ВРШИТИ ПОНУДУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ У РЕПУБЛИЦИ И УКЉУЧИВАТИ ИХ НА РЕГУЛИСАНО ТРЖИШТЕ, ОДНОСНО МТП У РЕПУБЛИЦИ БЕЗ ИСПУЊАВАЊА УСЛОВА ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА, А У СКЛАДУ СА ПРОПИСОМ О САДРЖИНИ И ФОРМИ ЗАХТЕВА И ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЗА ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ ОВИХ ИЗДАВАЛАЦА, КОЈИ ДОНОСИ КОМИСИЈА.

Одредбе овог закона које се односе на упис хартија од вредности у Централни регистар и укључивање на регулисано тржиште, односно МТП сходно се примењују и на хартије од вредности страних издавалаца.

VI. ЗЛОУПОТРЕБЕ НА ТРЖИШТУ

Примена

Члан 73.

Одредбе овог поглавља (чл. 73 – 94.) примењују се на сваки финансијски инструмент који је укључен у трговање на регулисано тржиште, односно МТП у Републици, на регулисано тржиште у иностранству, односно у вези с којим је упућен захтев за укључење, без обзира на то да ли је или није дошло до трансакције на том тржишту.

Одредба става 1. овог члана примењује се и на трансакције на ОТЦ тржишту.

Чл. 76 - 78. овог закона односе се и на сваки финансијски инструмент који није укључен у трговање у смислу става 1. овог члана, а чија вредност зависи од финансијског инструмента из којег је изведен.

Чл. 79 – ~~82.~~83. овог закона не примењују се на издаваоце који нису јавна друштва и који нису затражили или одобрили ДОБИЛИ ОДОБРЕЊЕ ЗА укључење својих финансијских инструмената у трговање на регулисано тржиште, односно МТП у Републици.

ЧЛАН 83. ОВОГ ЗАКОНА НЕ ПРИМЕЊУЈЕ СЕ НА ИЗДАВАОЦЕ ИЗ ЧЛАНА 2. ТАЧКА 38) ПОДТАЧКА (3) ОВОГ ЗАКОНА.

Одредбе овог поглавља не примењују се на трговање сопственим акцијама у оквиру програма откупа сопствених акција, нити на трговање у циљу стабилизације финансијског инструмента, уколико се то трговање обавља у складу са актом Комисије којим се прописује трговање сопственим акцијама у оквиру програма откупа сопствених акција, односно трговање у циљу стабилизације финансијског инструмента.

**ОБРАЗАЦ ИЗЈАВЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА
ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ**

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа

Предлагач: ВЛАДА

Обрађивач: МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

2. Назив прописа

Предлог закона о изменама и допунама Закона о тржишту капитала / Draft Law on Changing and Amending the Capital Market Law

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), односно с одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Прелазни споразум):

а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну саржину прописа,

-

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума,

-

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума,

-

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума,

-

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

-

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

-

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

-

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,

-

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,

-

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

Предлог закона не представља усклађивање са одговарајућим секундарним изворима права Европске уније, већ се њиме само уподобљава поступак издавања дужничких хартија од вредности међународних финансијских институција начину и принципима пословања и организације ових институција, који је битно другачији у односу на остале издаваоце хартија од вредности.

Наиме, предложене измене и допуне нису захтевале суштинске промене у законским решењима, већ се ради о предлозима за уподобљавање процедуре издавања дужничких хартија од вредности за ове реномиране међународне институције, а што ће допринети проширењу лепезе финансијских инструмената на домаћем тржишту капитала.

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

-

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

Не

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености

Не